

ZBIGNIEW HERBERT
NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO –
MATERIAŁY POMOCNICZE DLA SZKÓŁ
zestawienie bibliograficzne w wyborze
(za lata 2000-2008)

KSIĄŻKI

Opracowania biograficzne

1. Herbert / Jacek Łukasiewicz. – Wrocław : Wydawnictwo Dolnośląskie, 2001. – 260 s. – (A To Polska Właśnie)
Wypożyczalnia : 155003
2. Pan od poezji : o Zbigniewie Herbercie / Joanna Siedlecka. – Warszawa : Prószyński i S-ka, 2002. – 424 s.
Wypożyczalnia : 156954
3. Upór i trwanie : wspomnienia o Zbigniewie Herbercie / red. Katarzyna Szczypka. – Wrocław : Wydaw. Dolnośląskie, 2000. – 109 s.
Wypożyczalnia : 152385

Szkice krytycznoliterackie

1. Ciemne źródło : esej o cierpieniu w twórczości Zbigniewa Herberta / Andrzej Franaszek. – Kraków : Znak, 2008. – 274, [6] s.
Wypożyczalnia : 167339
2. Poeta, czyli człowiek zwielokrotniony : szkice o Zbigniewie Herbercie / Bohdan Urbankowski. Radom : Polskie Wydaw. Encyklopedyczne "POLWEN", 2004. – 727,[1] s., tabl. [15] s.
Wypożyczalnia : 161837
3. Poznawanie Herberta 2 / wybór i wstęp Andrzej Franaszek ; [red. Maria Rola]. – Kraków : Wydaw. Literackie, 2000. – 476 s.
Czytelnia : 821.161
4. Uciekinier z Utopii : o poezji Zbigniewa Herberta / Stanisław Barańczak. – Warszawa ; Wrocław: Wydaw. Naukowe PWN, 2001. – 245 s.
Wypożyczalnia : 155819
5. Uśmiech Sfinksa : o poezji Zbigniewa Herberta / Julian Kornhauser. – Kraków : Wydaw. Literackie, 2001. – 163, [1] s.
Wypożyczalnia : 155079

Korespondencja

1. "Kochane Zwierzątka..." : listy Zbigniewa Herberta do przyjaciół - Magdaleny i Zbigniewa Czajkowskich / Zbigniew Herbert ; oprac. Magdalena Czajkowska. – Warszawa : Państwowy Instytut Wydawniczy, 2000. – 182, [2] s., tabl. kolor. [16] s.
Wypożyczalnia : 152867
2. Korespondencja / Jerzy Turowicz ; z autografów odczytał, oprac., przypisami i posłowiem opatrzył Tomasz Fiałkowski. – Kraków : "Wydawnictwo a5", 2005. – 287, [4] s.
Wypożyczalnia : 162854
3. Korespondencja / Zbigniew Herbert, Henryk Elzenberg ; red. Barbara Toruńczyk. – Warszawa : Fundacja Zeszytów Literackich, 2002. – 246 s.
Wypożyczalnia : 157940

4. Korespondencja : (1972-1996) / Zbigniew Herbert, Stanisław Barańczak ; [red. i oprac. przypisów Barbara Toruńczyk]. – Warszawa : Fundacja Zeszytów Literackich, 2005. – 101, [2] s.
Wypożyczalnia : 164402
5. Korespondencja 1949-1967 / Zbigniew Herbert, Jerzy Zawieyski ; wstęp Jacek Łukasiewicz ; oprac. Paweł Kądziela. – Warszawa : Biblioteka "Więzi", 2002. – 197 s.
Wypożyczalnia : 157350

Inne

1. Obywatel poeta [Film] / scen. i reż. Jerzy Zalewski. – Warszawa : Instytut Pamięci Narodowej, 2008. – (76 min)
Zbiory Specjalne: CDV 768
2. Zbigniew Herbert – Potęga smaku [Film] / scen. i reż. Adam Pawłowicz. – Warszawa : TVP ; MEN, 1997. – 3 cz. (135 min)
Zbiory Specjalne: V 394
3. Znaki na papierze : utwory literackie, rysunki i szkice / Herbert ; [wybór i oprac. tekstów Henryk Citko ; opis formalny i rzeczowy rys. Anna Postek]. – Olszanica : BOSZ, 2008. – 179, [1] s.
Wypożyczalnia : 167139

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

Czasopisma metodyczne

1. "Był sobie piękny koń z Lascaux" – jak Zbigniew Herbert odczytał malowidła praczłowika? / Teresa Bugajska // Język Polski w Szkole – Gimnazjum. – 1999/2000, nr 2, s. 24-26
2. "W historii nic nie zamyka się ostatecznie" / Jolanta Malczewska // Polonistyka. – 2000, nr 3, s. 161-165
3. "Zapisuję czterem żywiołom to, co miałem na niedługie władanie" – praca z biografią twórcy na przykładzie sylwetki Zbigniewa Herberta / Anna Marczuk // Język Polski w Szkole Średniej. 1999/2000, nr 1, s. 21-31
4. Analiza wiersza Zbigniewa Herberta "Podróż" / Marek Bernacki // Polonistyka. – 2004, nr 6, s. 42-45
5. Chrzest ziemi : (Herbert, presokratycy i Nietzsche) / Józef Maria Ruszar // Polonistyka. - 2007, nr 4, s. 6-12
6. Czego szukać w labiryncie Herberta? / Anna Legeżyńska // Polonistyka. - 2001, nr 6, s. 370-374
7. Czy przebaczyć znaczy zapomnieć?: scenariusz lekcji historyczno-polonistycznej dla klasy trzeciej gimnazjum / Ilona Janowska, Jolanta Nikowska // Język Polski w Gimnazjum. – 2006/2007, nr 1, s. 89-101
8. Dlaczego boimy się Prokrustesa X? / Zuzanna Wasilewska-Lipke // Polonistyka. – 2002, nr 10, s. 601-606
9. Herbertowska lekcja "czytania obrazu" : "Martwa natura z wędzidłem" / Małgorzata Imperowicz-Jurczak // Polonistyka. – 2007, nr 4, s. 32-36
10. Jak owoić dla uczniów poezję współczesną? / Agnieszka Kastelik-Herbuś // Język Polski w Gimnazjum. – 2006/2007, nr 2, s. 28-34

11. Jak teksty “rozmawiają z tekstami”? / Bożena Lysko // Język Polski w Gimnazjum. – 2006/2007, nr 4, s. 57-63
12. Krytyk, który się waha / Piotr Śliwiński // Polonistyka. – 2007, nr 4, s. 13-19
13. Miasto Herberta / Anna Mazurkiewicz-Szczyszek // Polonistyka. – 2007, nr 4, s. 20-25
14. Motyw podróży w poezji Zbigniewa Herberta / Danuta Opacka-Walasek // Język Polski w Szkole Średniej. – 1999/2000, nr 2, s. 79-91
15. O języku wyrażania rzeczywistości : (na podstawie “Ornamentatorów” Zbigniewa Herberta / Elżbieta Mikoś // Nowa Polszczyzna. – 2003, nr 3, s. 17-23
16. Pan od poezji : 2008 – rok Zbigniewa Herberta : scenariusz słowno-muzyczny poświęcony Zbigniewowi Herbertowi (29 XI 1924 – 28 VII 1998) / Barbara Wanda Jachimczak // Biblioteka w Szkole. – 2008, nr 4, s. 28-30
17. Porozmawiajmy o bohaterach. Cz. 3 / Janusz Waligóra // Nowa Polszczyzna. – 2001, nr 3, s. 15-25
“Historia Minotaura” z tomu “Pan Cogito” Zbigniewa Herberta
18. Postać matki w “Trenie” Zbigniewa Herberta / Małgorzata Mikołajczak // Polonistyka. – 2003, nr 3, s. 157-162
19. Przeciw “tryumfowi antropomorficznej bestii” (prywatnie o “prywatnej mitologii” Zbigniewa Herberta) / Katarzyna Kuczyńska-Koschany // Polonistyka. – 2001, nr 9, s. 531-536
20. Ptasia natura duszy / Barbara Gronek // Polonistyka. - 2001, nr 10, s. 601-606
21. Sacrum i dzieło – lekcja z obrazem / Monika Kłosińska // Polonistyka. – 2001, nr 9, s. 554-557
Wykorzystanie obrazu Piero Dell Francesco “Narodzenie Chrystusa”
22. Weduty Zbigniewa Herberta / Monika Wójciak // Polonistyka. - 2001, nr 9, s. 537-541
Temat miasta i jego malarskie ujęcie w poezji i twórczości eseistycznej Z. Herberta
23. Z perspektywy siedemnastowiecznych mistrzów holenderskich / Alina Biała // Język Polski w Liceum. – 2005/2006, nr 4, s. 33-44
Nawiązanie do dzieł mistrzów holenderskich: P. Claesz’a, H. W. Torrentiusa, P. de Hooch’a, M. Nicoales’a, J. Lievens’a, Gerarda Młodszego Terborach’a, J. V. van Delft’a
24. Zagadka przedmiotu / Izabella Stasiak // Polonistyka. – 2007, nr 4, s. 37-41
Scenariusz zajęć dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych poświęconych obecności przedmiotów w poezji współczesnej – analiza i interpretacja utworu “Stółek” Z. Herberta
25. Zanim nauczę ich Herberta / Mariusz Solecki // Język Polski w Liceum. – 2006/2007, nr 2, s. 15-21
Szkice dotyczące dwóch wierszy Z. Herberta: “Postój” i “Domy przedmieścia”
26. Zbigniew Herbert i poezja lamentacyjna / Mateusz Antoniuk // Polonistyka. – 2007, nr 4, s. 26-31

Czasopisma krytycznoliterackie i inne

1. "A nade wszystko żebym był pokorny ..." Zbigniew Herbert w "Ogrodzie" Europy / Dorota Kozicka // Ruch Literacki. - 2003, z. 1, s. 33-47
2. “Która lektura” : poezja Herberta wobec hermeneutyki / Agnieszka Czajkowska // Ruch Literacki. – 2006, z. 6, s. 617-626
3. “Prawda widzenia” : o zmyśle wzroku w esejach Zbigniewa Herberta / Dorota Kozicka // Ruch Literacki. – 2006, nr 6, s. 597-616

4. "Za przykładem Waszej Wysokości" / Maciej Tabor // Zeszyty Literackie. – 2005, nr 2, s. 194-197
5. Duch w potrzasku : Szymanowski – Herbert / Grzegorz Kozyra // Twórczość. – 2005, nr 2/3, s. 236-239
6. Grecki labirynt Zbigniewa Herberta /Stanisław Kasprzysiak // Zeszyty Literackie. - 2002, nr 4, s. 134-141
7. Herbert nieznany, czyli światło Iony / Daria Mazur // Zeszyty Literackie. - 2002, nr 1, s. 187-192
8. Między niebem a ziemią / Julian Kornhauser // Odra. – 2006, nr 11, s. 41-44
9. Mitologia na nowo odczytana : wokół prozy poetyckiej Zbigniewa Herberta / Paweł Czapczyk // Twórczość. - 2003, nr 4, s. 61-72
10. Mitologiczna migawka : Mieczysław Jastrun, Zbigniew Herbert i Cyprian Kamil Norwid wyjaśniają swoje fotografie // Ruch Literacki. – 2006, nr 4/5, s. 507-518
11. Nadzieja cierpiących : o wierszu Zbigniewa Herberta "Modlitwa starców" / Rafał Rutkowski // Ruch Literacki. – 2005, nr 3, s. 293-301
12. Poezja Zbigniewa Herberta w świecie sztuk pięknych / Paweł Gogler // Pamiętnik Literacki. – 2006, nr 1, s. 79-106
13. Przeciw wyznawcom nicości : o wierszu Zbigniewa Herberta "Nasze dziecko"/ Rafał Rutkowski // Ruch Literacki. – 2006, nr 3, s. 377-386
14. Radio, maska i oko wewnętrzne : "Rekonstrukcja poety" Zbigniewa Herberta / Jacek Kopciński // Pamiętnik Literacki. – 2005, nr 1, s. 105-140
15. Tajemnicza pomyłka poety / Krystyna Kardyni-Pelikanowa // Twórczość 2006, nr 4, s. 114-117
16. Transgresyjność poezji Herberta : pejzażowa forma istnienia pamięci / Mariusz Solecki // Przegląd Humanistyczny. – 2005, nr 2, s. 47-56
17. Zbigniew Herbert / Adam Zagajewski // Zeszyty Literackie. – 2005, nr 1, s. 111-115

Olsztyn, 20.10.2008 r.

Oprac. Hanna Danilewicz, Sylwia Sawicka,
Aneta Świder-Pióro, Małgorzata Zmudczyńska